

Slovenski dom

Ste. 236

V Ljubljani, sobota 16. oktobra 1937

Leto II.

Sodelovanje med Anglijo in Jugoslavijo

se je po obisku dr. Stojadinovića v Londonu še bolj utrdilo

London, 16. oktobra. o. Obisku dr. Stojadinovića v Londonu pripisuje angleška in evropska javnost izredno važnost. Da je ta obisk v sedanjem položaju nad vse pomemben, priča dejstvo, da je bil dr. Stojadinović v Londonu povabljen in je bil tam gost angleške vlade. Angleško časopisje izraža prepričanje, da je dr. Stojadinović dal angleški vladi vsa potrebna pojasnila glede jugoslovanske politike in glede političnih razmer na Balkanu ter v Srednji Evropi, ker je Jugoslavija po pomiritev z Bolgarijo in Italijo začela igrati važno vlogo. S to je za to, da predsednik jugoslovanske vlade pojasni, kako stališče bo zavzemala Jugoslavija po sklepu gospodarskega in političnega sporazuma z Italijo do dogodkov na Sredozemskem morju. To vprašanje Angliji, ki je poučena o zunanji in notranji političnem razpoloženju v srednjeevropskih državah, zelo zanima in je treba povabiti, naj dr. Stojadinović pride v London, pripisovati sedanjemu stanju na Sredozemskem morju. Anglija potrebuje jugoslovanskega sodelovanja na Sredozemlju, da prepreči porušenje ravnovesja, ki se je pričelo majati s špansko državljansko vojno. Dalje gre Angliji za to, da si Mala zveza uredi svoje odnose s podonavskimi državami, zlasti z Madžarsko. Jugoslavija se je zadnje čase izkazala s posredovanjem za to, da bi države Male zveze sklenile sporazum z Madžarsko. Ta jugoslovanska prizadevanja so našla popolno odobravanje v angleških političnih krogih in je zato treba pričakovati, da bo kmalu po londonskem obisku dr. Stojadinovića prišlo do tesnega sodelovanja med Malo zvezo na eni ter Madžarsko in Avstrijo na drugi strani. Angleška javnost je prepričana, da se je med jugoslovanskim ministrskim predsednikom in med angleško vlado pokazalo popolno soglasje, ki bo staro prijateljstvo med Anglijo in Jugoslavijo še utrdilo.

Kosilo pri angleškem kralju

London, 16. oktobra. Angleški kralj Jurij VI. in kraljica Elizabeta sta priredila včeraj v Buckinghamski palači slavnostno kosilo na čast predsedniku jugoslovanske vlade in zunanjemu

ministru dr. Stojadinoviću. Na kosilu je bilo tudi mnogo visokih britanskih osebnosti s predsednikom vlade Chamberlainom na čelu.

Kralj Jurij VI. je pred kosilom sprejel v avdijenci predsednika jugoslovanske vlade in zunanjega ministra dr. Stojadinovića. Razen kralja in kraljice so bili na kosilu predsednik vlade Chamberlain, lord Salisbury, predsednik nevršavalnega odbora lord Plymouth, stalni državni podtajnik za zunanje zadeve sir Robert Vansittard, major Atlee, šef angleške parlamentarne opozicije, maršal diplomatsk. zbora sir Clive, člani civilnega in vojaškega doma kralja Jurija VI. in dvorne dame kraljice Elizabete. Od Jugoslovancev sta bila na kosilu jugoslovanski poslanik dr. Kusidolac z gospos in šef kabineta dr. Stojadinovića dr. Drag. Protič.

Razgovori s predsednikom angleške vlade

Predsednik jugoslovanske vlade dr. Stojadinović je včeraj popoldne imel razgovore s predsednikom britanske vlade Nevillom Chamberlainom. Dr. Stojadinović je prispeel v poslopje ministrskega sveta nekaj minut po 15.30. Predsednika vlade je spremljal do poslopja jugoslovanski poslanik dr. Dragomir Kasidolac, vendar ni prisostvoval kon-

ferenci obeh ministrskih predsednikov. Dr. Stojadinović in Chamberlain sta konferirala do 16.20.

Po razgovoru s predsednikom angleške vlade se je dr. Stojadinović vrnil v svoj hotel, kjer je sprejel najprej češkoslovaškega odpravnika poslov, nato pa grškega poslanika v Londonu. Nato je sprejel še publicista Seatona Watsona.

Zvečer je bila na jugoslovanskem poslaništvu večerja.

Zadovolstvo v Londonu

London, 16. oktobra. AA. Reuter. Predsednik jugoslovanske vlade dr. Milan Stojadinović je zapustil snoči London.

V jugoslovanskih krogih v Londonu so zelo zadovoljni z obiskom predsednika vlade v Londonu. Izjavljajo, da bodo Stojadinovićeve londonske razgovore zelo koristili delu za mir. To tudi poudarja diplomatski urednik Reuterja. Med svojim bivanjem v Londonu je lahko dr. Stojadinović razložil angleškim državljanom tudi diplomatski in vojaški položaj svoje domovine. Izidi teh pogovorov bodo še ojačili prijateljstvo med Veliko Britanijo in Jugoslavijo. Pogovor se je nanašal na splošne probleme. Dr. Stojadinović se je poučil tudi o angleškem stališču v zvezi s splošnim položajem v Evropi.

Obsedno stanje v Jeruzalemu

Tudi v Palestini se začena požar

Jeruzalem, 16. oktobra. o. Položaj v Palestini se kljub vsem odredbam angleške uprave in kljub temu, da je angleška policija konfirirala vse arabske voditelje, med njimi več katoličnov, zaostreje. Število atentatov na vlake, na policijske stražnice in število napadov na angleške čete, se vsebolj množi. Arabska plemena v pokrajinah, ki meje na Palestino, se zbirajo. Obsedno stanje, ki so ga Angleži razglasili pred dvema dnevoma v Jeruzale-

mu, ni Arabcev prav nič oplašilo. Pogum arabskega gibanja daje dejstvo, da je veliki mufti še vedno v Omarjevi mošeji in na skrivaj pošilja iz nje navodila. Mošeje si Angleži ne upajo zasesti, ker bi to ves mohamedanski svet vzelo za oскrnenje ene največjih muslimanskih svetinj, saj je po mohamedanskem izročilu s skale v mošeji šel v nebo Mohamed. Včeraj so Angleži ojačili policijske oddelke, ki strážijo vse dohode do mošeje in trga okrog nje.

150 oboroženih Beduinov je včeraj hotelo napasti policijsko vojašnico v Hebronu. Angleži so zadnji trenutek izvedeli za ta načrt in poslali z oklopnimi avtomobili ojačenja v Hebron. Onstran Betlehema pri Salomonovih ribnikih so Arabci razdrli cesto in pripravili barikade, kjer se je razvnela velika bitka med njimi in angleško policijo. Arabci so streljali s hribov ob vseh straneh ceste.

Razen že omenjenih atentatov na vlake, je bilo včeraj izvršenih še več atentatov po raznih krajih Palestine, posebno pa v Bejsanu in galilejskem okraju, kjer so bile prekinjene in pokvarjene vse telefonske in brzojavne zveze. Verjetno bo obsedno stanje proglašeno nad vso deželo.

Zadnjo noč so v južni Palestini na več mestih pretrgli telefonske zveze. V severni Palestini so v nekaterih židovskih kolonijah podtaknili ogenj. V več mestih je prišlo do streljanja iz pušk.

Blizu Bejsana so Arabci razstrelili cev, po kateri teče petrolej v Haito in ga zažgali. Požar je trajal nekaj ur in ga je bilo moči opaziti že iz velike daljave. Dalje so Arabci napadli sedem židovskih kolonij v raznih krajih v državi. Britanska oblastva so sklenila zapreti severno palestinsko mejo.

Reuter objavlja iz Jeruzalema, da so angleške oblasti zaprle še pet članov arabskega vrhovnega odbora v Palestini. Obласти izjavljajo, da je ta odredba samo začasna.

Prvi škotski bataljon je snoči odotoval iz Egipta v Jeruzalem. Zaradi razmer v Palestini je pred tem vlakom vozil oklopni vlak, ki je bil poln vojaštva s strojnimi. Močni žarometi so razsvetljevali progo in okolico. Vkljub temu so ponekod s hribov streljali na vlak. Ranjen ni bil nihče.

Iz krvave Španije

Valencia, 16. oktobra. o. »Adelante« poroča, da bodo iz gospodarskih in vojaških razlogov sedež rdeče vlade v kratkem prestavili v Barcelono. Ta sklep vlade pa ne sme povzročati razburjenja in ga bo vlada v uradnem poročilu razložila in utemeljila.

Hendaye, 16. oktobra. o. Včeraj je dospel z ladjo polno beguncev guverner asturske pokrajine, ki je vodil vlado v oblegani trdnjavi Gijona.

Begunci so pripovedovali, da so nacionalisti na vsej severni fronti dobili velika ojačenja in začeli z vso silo pritiskati proti Gijonu, ki mora pasti v nekaj dneh. Nacionalistično poveljstvo hoče za vsako ceno čimprej končati operacije na severu, da bo potem vrlo čete drugam. Zaključni del prodiranja proti Gijonu bo vodil general Franco sam, ki je že prestavil svoje bivališče iz Salamance na sever. Po padcu Gijona bodo beli hitro očistili še obalne predele, potem pa začeli z naskokom na vzhodni fronti. Tu nameravajo prodirati čez Lerido proti Barceloni in Taragoni.

Francoske oblasti so asturskemu guvernerju in beguncem dovolile, da se izkrajajo v Lorient. Z guvernerjem je prišlo tja več uglednih voditeljev iz Gijona.

Izredno fašistovsko sodišče v Bologni je obsodilo 18 opozicionalcev, povečini komunistov na krajše in daljše zaporne kazni.

sednika v senatu. Tako, da tudi v senatu po zatrevanju senatorjev samih ni pričakovati večjih sprememb glede predsedništva.

Belgrad, 16. oktobra. AA. Predsednik senata dr. Marjanović je sklical sejo senata za 19. oktober ob 16.30.

Vesti 16. oktobra

Vesti o razgovorih med Vatikanom in nemško vlado so, kakor piše glasilo avstrijske vlade »Reich Post« neresnične, ker spričo sovražnega stališča, ki ga narodni socializem kaže do katolištva, ni pričakovati, da bi do tega prišlo.

Na nemških visokih šolah so določili najvišje število visokošolcev, ki ga sme vsaka univerza imeti. S tem hočejo ustaviti nadprodukcijo nezaposlene inteligence.

Predsednik irske republike de Valera se ne bo dal več izvoliti na to svoje mesto, katero bo prepustil kakemu drugemu mlajšemu politiku. Torej vsekakor zelo nesebičen politik...

Nov davčni zakon zahtevajo češkoslovaški gospodarski in finančni krogi. Od tega zakona si obetajo zboljšanje vsega gospodarskega življenja.

Nemški in italijanski poslanik pri Francovi vladi sta se preselila v San Sebastian. Zakaj, tega nihče ne ve.

Ob obisku maršala Rydza Smiglyja v Bukarešti bodo romunskega prestolonaslednika Mihaiela z velikimi slovesnostmi imenovali za podporočnika.

Nemški vojni minister maršal Blomberg je na poizvedovalni ladji »Grille« dospel pred dnevi na azorske otoke, kjer je sprejel častnike in jim govoril o namenu svojega potovanja. Blomberg se nocoj odpelje v Nemčijo.

Pri francoskih okrožnih volitvah so dobile večino sredinske, to je zmerniške stranke. Komunisti in socialisti so v primeri z lanskimi državnoborskimi volitvami nazadovali za povprečno 15%. Na njihov račun pa so porasli radikalni socialisti ter manjše stranke.

Velike svečanosti v Egiptu so bile včeraj, ko je stopil v veljavo dogovor, ki odpravlja izredne pravice tujcev v Egiptu, med njimi tudi dolgoletno določilo o tem, da smejo tujci soditi le njihova konzularna sodišča. Odpravo teh določil smatrajo Egipčani za dokaz, da so res postali docela samostojna država. Ob sinočnji manifestaciji v Kairu so prvič po sto letih izobesili samo egiptovsko zastavo brez angleške.

Angleški poslanik v Tokiju je protestiral v japonskem zunanjem ministrstvu zaradi neljubega dogodka, ko so japonska letala pred nekaj dnevi s strojnimi obstrlejevala tri avtomobile angleškega poslaništva v Nankingu.

Glede sestanka devetih držav v Bruslju se belgijska vlada še ni odločila ali bo ugodila želji ljudi, ki ta sestanek organizirajo in dovolijo, da bi bil sestanek v Belgiji.

Med obsednim stanjem v Braziliji, ki traja že dobrih štirinajst dni, je policija prejela veliko komunistov, predvsem komunističnih emigrantov iz Evrope, ki so pripravljali državni udar v Braziliji.

Nemška propagandna ministrica Goebbelsa je obiskal indijski milijarder in predsednik zadnjega zasedanja Zveze narodov Agakan, ki je baje pokazal veliko zanimanje za razmere v sedanji Nemčiji.

Odkol o pouku »vojne kulture« v srednjih in strokovnih šolah je izdala italijanska vlada. Ta pouk naj vzgoji civilno mladino v vojaške nele tehnično, marveč tudi duhovno.

Veliko oboroženih načrtov so odnesli najbrž komunistični vohuni iz pisarne angleške orozarne Parnal, ki izdeluje razne dele za bojne ladje.

Kongresa italijanske policije v Rimu ter mednarodnega policijskega zborovanja vprav tam se udeležijo tudi načelnik nemškega tajnega redarstva Himmler, ki bo v Italiji Mussolinijev gost.

Prvo leto pripravljanih del za mednarodno razstavo v Rimu 1940 je končano. To leto so pripravili vse načrte in glavna dela na zemljišču, kjer bodo lahko takoj začeli graditi razstavna poslopja.

Težko se je ponesrečil praški župan dr. Zenkel pred dvema dnevoma na vožnji do urada. Njegov avto je zadel v drug avtomobil, pri čemer je dr. Zenkel dobil hude poškodbe na glavi, na kolenskih in komolcih.

Francoska vojska se lahko zanese na podporo romunske armade, tako je izjavil včeraj romunski kralj Karol na banketu, ki ga je priredil v čast načelniku francoskega generalnega štaba Gamelinu. Gamelin je v odgovoru rekel, da so nanj naredile velik vtis zlasti paradne manifestacije romunske vojske.

Vojvoda Windsorski je v Berlinu pred dvema dnevoma obiskal generala Göringa, ki mu je priredil čajanko.

Štiri posebne odposlance je poslala v Evropo in Ameriko na propagandno potovanje japonska vlada. Ti naj s predavanji in na sestankih s časnikarji razložijo japonske namene na Kitajskem.

Predsednik avstrijske republike prof. Miklas je bil včeraj star 65 let.

Bivši francoski finančni minister Paul Reynaud je dospel v Budimpešto in obiskal predsednika madžarske vlade Daranya.

Morilec Ferš zaradi svoje mladosti ušel vešalom

Maribor, 15. oktobra.

Obširno smo v včerajšnjem »Slovenskem domu« poročali o zverinskem zločinu mladega roparskega morilca Maksa Ferša, ki se je danes dopoldne zagovarjal pred kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča. Razprava se je vršila tajno, ker je Ferš starejši mladoletnik. Ta okolnost je Ferša tudi rešila pred obsodbo na smrt na vešalih, ki bi bila sicer neizbežna. Tako pa je bil obsojen na najvišjo kazen, ki jo zakon v takih primerih predvideva — na 20 let robije. Razglasitev sodbe je bila javna. Prisostvovalo je izredno velikih ljudi, ki so poprej med razpravo čakali pred razpravno dvorano na hodniku. Ko so mladega morilca pazniki odvedli iz sodne dvorane, se je pripetil razburljiv prizor. Iz množice ljudi, ki so se gnetli pri vходу v dvorano, se je prerila najprej neka mlajša ženska, planila je proti Feršu ter ga poljubila, nato pa se je takoj zopet izgubila v gneči.

Ne za Kitajce, ne za Japonce, marveč za - mir

Stališče Sv. Stolece do vojne na Daljnem vzhodu

London, 16. oktobra. o. Z ozirom na vesti angleškega časopisja, da je Sveta stolica v kitajsko-japonski vojni zavzela stališče, s katerim naj bi priznala japonske načrte glede Kitajske, poročajo iz Vatikana, da te vesti ne odgovarjajo resnici. Havas poroča, da se v vatikanskih krogih čudijo tudi informacijam tujih listov in izjavljajo, da ni papež ne uradno ne v nobeni drugi obliki zavzel stališča v nobenem političnem ali vojaškem sporu. V zvezi s tem opozarjajo na to, da je papež pri raznih priložnostih vedno poudarjal svojo zvestobo po miru in svojo globoko željo, da naj povsod vlada mir med narodi ne glede na njihovo vero.

Januarja poteče doba 49 senatorjev

Pred velikimi spremembami v senatu

Belgrad, 16. okt. m. Zaradi bližajočega se sestanka narodne skupščine ter senata, ki bo 19. oktobra, so močno oživila vsi poslanski klubi v narodni skupščini in senatu. Iz vseh krajev se vračajo poslanci v Belgrad, se zbirajo v svojih klubih ter razpravljajo posebno o bližajočih se volitvah novega predsedništva v skupščini in senatu.

Po zatrevanju poslancev JRZ v novem predsedništvu narodne skupščine ne bo nobenih bistvenih sprememb, ker da dosednji predsednik skupščine Stevan Čirič uživa popolno zaupanje. Verjetno pa je, da se bo spremenilo samo podpredsedniško mesto in to zaradi tega, ker je bil dosednji podpredsednik narodne skupščine Vojko Cvrkić imenovan za poštne ministra.

Prav tako je te dni vse živahneje tudi v posameznih klubih v senatu, kjer senatorji prav tako v prvi vrsti razpravljajo o tem, kdo bo dočel predsednik senata. Dočim bo v skupščini ostalo večinoma vse pri starem, bo prišlo meseca januarja v senatu do velikih sprememb in to zaradi tega, ker januarja preneha mandat 49 senatorjev, to je vsem onim, ki so bili izvoljeni dne 3. januarja 1932, pa tudi tistim, ki so bili imenovani s kraljevim ukazom 9. januarja istega leta. Izvoljenih senatorjev, ki jim 3. januarja poteče mandat je 23, imenovanih pa 25. Mandat preneha 3. januarja 1938 temle izvoljenim senatorjem: Vasiliju Bojoviću (delovni klub), vardarska banovina; Ljubomiru Vidakoviću (JNS), donavska banovina; dr. Milanu Vrbaniću (delovni klub), savska banovina; Ljudevitu Graju (delovni klub), savska banovina; Urošu Desnici (JNS), primorska banovina; Petru Dobričiću (delovni klub), savska banovina; Mihajlu Gjuriću (delovni klub), Belgrad; Dimitriju Iližanoviću (JNS), prim. ban.; Dobroslavu Jalžabeliću (JNS), sav. ban.; dr. Djuri Koturju (del. klub), donav. ban.; Franju Kuku-

V istih krogih izjavljajo dalje, da je Vatikan v najboljšem razmerju i s Kitajsko i s Japonko.

Tokio, 16. oktobra. o. Japonski politični krogi kljub zanikanju iz Vatikana izjavljajo, da se je Sveta stolica izrekla v sporu med Kitajsko in Japonco za Japonce, ki da branijo kulturo in civilizacijo proti komunizmu. Zairjevanje teh krogov pa je tako, da je na prvi pogled očitno, da gre Japoncem samo za opravičenje pred evropsko in svetovno krščansko javnostjo. Zato bi radi dobili moralno podporo v vesteh o stališču Sv. stolice, o kateri se zavedajo, da predstavlja največjo moralno silo na svetu

Ijeviću-Saksinskemu (del. klub), sav. ban.; dr. Ivo Majstoroviću (JNS), prim. ban.; Proti Mihalčiću (del. klub), donav. ban.; Petru Petkoviću (JNS), drin. ban.; dr. Miroslavu Ploju (neodvisni klub disidentov JNS), drav. ban.; Matiji Popoviću (neodvisni klub), drin. ban.; Milanu Popoviću (JNS), donav. ban.; Vasiliju Protiću (JNS), vard. ban.; dr. Zafi Dulejmanoviću (neodv. klub), vardarska banovina; Krsti Timotijeviću (neodv. klub), donavska ban.; dr. Ljubomiru Tomašiću, bivšemu predsedniku senata (JNS), savska ban.; Pavlu Ubaviću (del. klub), vrbaska ban., in dr. Stanku Švrliću (delovni klub), savska banovina.

Imenovani senatorji, ki jim poteče mandat 9. januarja 1938 so til: dr. Alkalaj (neodvisni klub), Josip Altiparmaković (neodvisni klub), Jovo Banjanin (JNS), Osman Vilović (delovni klub), dr. Bogdan Gavrilović (neodvisni klub), Milutin Dragović (JNS), dr. Georg Grassel (zaštopnik nemške manjšine, delovni klub), dr. Momčilo Ivković (JNS), dr. Hamdija Karamahmedović (delovni klub), Tomo Kovačević (neodvisni klub), dr. Savo Ljubibratić (JNS), dr. Zelimir Mažuranić (sedanji predsednik senata, delovni klub), Seferin Mahmud Begović (delovni klub), Salem Muftić (delovni klub), Paja Obradović (delovni klub), dr. Ante Pavelić (delovni klub), Daka Popović (JNS), Janko Samurović (delovni klub), Kresta Smiljanić (JNS), Svetozar Tomić (neodvisni klub), dr. Dinko Trinajstić (JNS), dr. Oton Frangić (delovni klub), Ivan Hribar (delovni klub), dr. Josip Silović (delovni klub), dr. Benjamin Superina (delovni klub).

Iz delovnega kluba, ki v senatu podpira vlado, bo izgubilo 6. januarja 23 senatorjev svoje mandate, iz opozicionalnih klubov, to je iz JNS in neodvisnega kluba pa skupno 25 senatorjev.

Z ozirom na to, da vsi senatorji opravljajo svoje funkcije do časa, ko poteče mandat, bodo tudi omenjeni senatorji lahko kandidirali za pred-

Preložitev ceste Kočevje - Brod na Kolpi

Velike preureditve na treh odsekih - Pet licitacij za en sam most Predor na cesti

Kočevje, 13. oktobra.

Edina cestna zveza Slovenije z morjem, ki se je poslužuje naš promet, gre po znani cesti čez Turjak, Velike Lašče, Ribnica, Kočevje do Broda na Kolpi, odkoder gre po hrvaškem ozemlju naprej mimo Delnice po stari Lužini cesti do Sušaka. Prav gotovo ta cestna zveza ni posebno primerna, saj je zlasti od Kočevja do Broda na Kolpi zaradi hudih ovinkov, strmih klancev in velike ožine za večji promet popolnoma neprikladna. Je pa daleč najkrajša obstoječa zveza in zato se je poslužujejo zlasti tovorni avtomobili in avtobusi. Od Ribnice do Broda na Kolpi je ta cesta na mnogih mestih v resnici nujno potrebna popravil, ki se sedaj opravljajo že leto dni. Od Ribnice do Dolenje vasi je cesta že temeljito popravljena in moderno urejena, tako da se po pravici veselimo tudi vseh drugih odsekov, ki bodo letos ali prihodnje pomlad modernizirani.

Od Kočevja do Dolge vasi

V delu so sedaj iz sredstev velikega milijardnega fonda za javna dela trije odseki, na katerih se stara cesta deloma popravila, deloma pa gradi v popolnoma novi smeri. Modernizacija na 4500 m dolgem delu ceste, ki vodi od Kočevja do Dolge vasi, je v glavnem že opravljena. Modernizirana cesta se drži v glavnem smeri stare ceste, vendar so jo povsod razširili na 6 metrov. Na mnogih mestih so cesti tudi dvignili zato, da bi jo zavarovali pred povodnjivo. Dotim stara cesta ni imela nobene pravega temelja, so popravljene cesti zgradili temeljite temelje iz 25 cm debelega lomljenca. Hude in nerodne ovinke so preložili ter tako ublažili krivino ter povečali preglednost ceste. V Kočevju samem cesta seveda ni dobila nobenih sprememb ter je ponekod tudi niso mogli zaradi obstoječih stavb zadosti razširiti. Pri Dolgi vasi pa so preložili cesto v novi smeri samo zato, da bi se izognili hudo vijugaste ceste, ki je doslej vodila stisnjena med gosto pozidane hiše. Nova smer gre celih 400 m v ravni črti ob vasi naprej ter se priključi na staro smer šele potem, ko se najhujši ovinki stare ceste neha. Zaradi tega je odpadel tudi stari most, ki je tod vodil čez Rižno, ter bodo morali zgraditi nov železobetonski most. *Kakor pravijo, je za ta most razpisana že peta licitacija in menda samo zaradi tega ne morejo dokončati ceste, ker mosta doslej še niti zidati niso začeli.* Ker so glavna in najvažnejša dela v tem delu že opravili, bo morala nova cesta čakati, da bodo zgradili še most, kar bo vsem prizadetim okoliščinam kaj neprijetno. *Previh licitacij, ki so se srečno iztekle, odločili činitelji v Belgradu niso potrdili, ker so podjetniki menda pri licitaciji premalo popustili. Pri nadaljnjih licitacijah pa menda podjetniki niso več hoteli licitirati po starih cenah, ker so se medtem cene dvignile. Zdaj pa je morala banska uprava sestaviti nove proračune po višjih cenah in upajmo, da bo ta most vsaj po peti licitaciji našel milost v obeh odločitvenih gospodov.* Ta del ceste gradi Stavbna družba iz Ljubljane za 1.300.000 din in bo v kratkem svoje delo opravila.

Med Brigo in Banjaloko

Tudi 1900 m dolgo preložitve ceste med vasjo Briga in Banjaloko gradi Stavbna družba iz Ljubljane, ki je prevzela to delo na licitaciji za skoraj 1 milijon dinarjev. Na tem kraju gre stara cesta gori in dol kakor kak tobogan na ljubljanskem veseleju. Polg tega pa napravljajo take ovinke, da je človeka kar strah. Nova cesta bo prav tako moderno zgrajena kakor ostali na novo preurejeni odseki te ceste ter bo prav položno padala med griči. Na tem odseku ima Stavbna družba na delu nad sto delavcev, ki so doslej že odkopali velike množice prsti in kamenja, zato da se je cesta mogla pregrizati skozi griče. Doline in grape, čez katere mora cesta prav tako iti, pa zasipajo z zemljo, ki jo dobe tam, kjer je cesta urezana v zemljo.

Preložitev med Krkovim in Faro

Največ dela pa je dala Stavbni družbi preložitve ceste med Krkovim in Faro. Od Krkovega se spušča stara cesta v naravnost vratolomnem klancu v dolino reke Kolpe. Nova cesta pa bo šla ves čas položno in se bo držala pobočij, tako da bo prišla v stransko dolino. Pri tem bo obšla vas Faro in se šele na koncu zvezala s staro cesto. Od Krkovega naprej so najtežja dela že opravili. Cesta se tu spušča v dolgi serpentin v obliki črke S enako merno po pobočju navzdol. Pri tem seka dvakrat staro cesto, ki se kar naravnost spušča po strmini navzdol. Preden pride cesta v stransko dolino, po katere grapi v številnih slapih pada potok proti Kolpi, mora iti čez oster greben. *Ker bi pa morala napraviti prehod ovinek, bodo zgradili raje skozi greben tunel, ki bo dolg 20 m. To bo prav gotovo prva cesta v Sloveniji, ki bo imela zaradi neprehodnosti zemljišča predor. Predor bo spodaj širok osem metrov; imel bo torej na vsaki strani en meter več prostora, kakor sicer šest metrov široka cesta. Visok bo pa dobrih pet metrov. Strop bo obokan z betonom, stranske stene pa ne bodo imele nikakršnih opornih zidov, ampak jih bodo izdelali iz žive skale. Pred kratkim so začeli navrtavati greben, vendar pred mesecem še ne bodo grebena preluknjali. V stranski dolini pa imajo medtem mnogo dela z odkopavanjem zemlje in kamenja. Ker sta obe pobočji doline izredno strmi, bo ponekod treba cesto vssekati v živo skalo. Nad potokom pa so že zgradili železobetonski most.*

Zastavljeno-prodano

Ljubljana, 16. oktobra.

V rdeči hiši na Poljanski cesti, v kateri je nastanjena Mestna zastavljarnica, je bila v torko popoldne spet dražba zastavljenih predmetov. Tokrat so prišli na dražbo predvsem zimske suknje in zimске obleke.

Občinstvo se je prav živahno udeleževalo dražilne konkurence, kar je bilo dokaz, da je kriza nekoliko ponehala. Po navadi se dražilna strast ni posebno razvnela, zdaj pa so dražilci kazali nadvse veliko samozavest, tako da se je zdaj predmet, ki je bil ocenjen prav nizko, podražil za trikratno ceno. Zimske suknje in zimske obleke so bile ocenjene za okroglo sto dinarjev, zdražili so jih do dve sto ali tri sto dinarjev, moške hlače, ki jih dobiš tudi že v trgovini za sedem kovačev, so šle za 78 dinarjev, posebnost na dražbi je bil privlačni aparat, ki ga je vzel nekdo brez vsake konkurence za 440 din, pa tudi boljši fotografski aparat je dosegel prav lepo ceno 990 dinarjev. Na dražbi je bilo tudi večje število srebrnega jedilnega orodja, večja množina perila in nekaj kitar in violin. Kitare in violine so bile po sto do sto dvajset dinarjev.

Cesta ves čas pada in pride parkrat na plazovit svet, ki je graditeljem zaradi svoje nestalnosti napravil že dosti preglavje. Čez nekaj grap pa gre cesta nato v velikanskih nasipih, ki so visoki večsotih celo več kakor deset metrov. Na tem delu je Stavbna družba porabila že nad 30 vagonov cementa za betonske zidove, delavci pa so že odkopali zemlje za 10.000 vagonov. Vseh delavcev dela nad 400 in so vsi večinoma domačini. Imajo tudi štiri lastne kuhinje, ki jih vodijo sami in v katerih se prav poceni hranijo. Ta del nove ceste gre po pokrajinsko nadvse zanimivem in romantičnem svetu in je dolg 3200 m. Najtežje delo je že opravljeno, vendar bo Stavbna družba, ki je ta kos prevzela za 2.800.000 din, imela tudi še prihodnje leto dosti posla z njim.

Veseli smo, da se je modernizacija te naše tako važne ceste lepo razvila, zlasti se zato, ker vidimo, da je banska uprava s svojimi res prvo vrstnimi načrti poskrbela, da bomo dobili z moderniziranimi cestami tako lepo prometno zvezo, kakor si je v tem našem, sicer tako zanemarjenem kotičku slovenske zemlje niti v sanjah nismo mogli nadejati. Skoda le, da ne bo vsa cesta deležna tako temeljitvega popravila. Prosimo odločujoče činitelje, naj v bodočnosti, kadar se bo delil zopet kak denar za popravila naših cest, ne pozabijo ceste Kočevje-Brod na Kolpi!

Staro modrost in pregovor o ljubezni
Vam bo oživela ljubka in nepozabna Marija
Večera iz »Mayerlinga« DANIELLE
DARRIEUX v svojem sijajnem filmu

Premiera danes ob 21.15 uri v ELITNEM KINU MATICI

Cvetke z laškega vrta

Laško, 16. oktobra.

Združitev občin

Nevarno je, da si bo nekaj advokatov in trgovcev obrusilo jezik in pete zaradi združitve občin. Neprestano kričijo in tarnajo, da bo konec laškega mesta, če pridejo kmetje na komando. Res je čudno, da ti gospodje prejemajo od našega kmeta denar in si s tem denarjem kupujejo in zidajo hiše itd., če pa je treba kmetu kaj dati, oziroma ga vsaj priznati, jim naš kmet postane tuj in nevreden, da bi sedel z njimi za isto mizo. Minili so tisti časi, danes je kmet ravno tako upoštevan in koristen član družbe, kakor advokat in trgovec, ki od njega živi. Vidimo, da bo res potrebno naše kmete opozoriti na te gospode, kateri spoštujejo »paupre« samo kadar jim denar prinesejo. Skrbri vas tudi to, kakšne bodo doklade v združeni občini. Pravite od 70 do 80%, pozabljate pa, da so bile že pod vašo komando, ko še ni bilo združitve, doklade na tej višini in da jih je šele nova občinska uprava znižala na 40%.

Poglavje o drugem odstavku

Dopisnik »Nove dobe« še vedno pogreva drugi odstavek našega poročila o pohodu mladih jejenesarjev na Ljubljano. Ker je tudi »Slovenec« o tem poročal, je dopisnik na naše in Slovencev poročilo takoj reagiral in nam je zagrozil celo s sodiščem, zato smo mu zadnjič hoteli nekoliko osvežiti spomin, a ker še vedno ne more razumeti, mu

Franciškaška ulica prenovljena

Ljubljana, 16. oktobra.

V Franciškaški ulici je zadnje leto opaziti izredno gradbeno delavnost. Že pred letom so dogradili Serafinski kolegij, pred nekaj tedni pa je stavbno podjetje Zupan tudi že dogradilo novo stavbo v Franciškaški ulici, ki je last očetov franciškanov. Stavba je že dograjena in se bodo še ta mesec veselili vanjo razni trgovski lokali.

Prejšnji starodavni franciškaški zid je lice Franciškaške ulice kazil v toliki meri, da je zahteval mestni gradbeni urad, da se zid prenove, namesto tega pa je arhitekt predlagal očetom franciškanom, da bi jih gradnja nove lične stavbe ne prišla dosti več stali. Očetje franciškaški so arhitektov predlog sprejeli, predvsem tudi zato, ker jim Serafinski kolegij, ki je posvečen predvsem humanitarnim in pedagoškim namenom, ne more prinašati nikakih gmotnih virov. V novi stavbi, za katero je izdelal načrte arhitekt g. Lado Kham, pa se bo zidava rentirala iz donosa najemnin.

Nova stavba je lepo pobarvana in ima precej podobno barvo kakor franciškaška cerkev in sosedni Serafinski kolegij. Zgrajena je tudi tako, da se bo dala prilična stavba z mezzaninom ob priliki, ko bodo denarna sredstva na razpolago, lahko dvigniti. V stavbi bo nastanjenih v prtiličnih prostorih 11 trgovin, ki bodo imele v zgornjih prostorih uradne prostore, na zadnji strani mezzanina pa bo urejene hodniki, ki bo vezal franciškaško cerkev s Serafinskim kolegijem. Pročelje stavbe tvori arhitektonsko zaključeno celoto s sosedajo fran-

Obvestila

Brezplačno prejmete največje praktično učno knjigo mednarodnega jezika esperanta, pripravno tudi za samouke. Pošljite natančen naslov in 3 din v znakah za pošto na Klub esperantistov, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 7-I.

Zveza lovskih društev priporoča svojim članom najtopleje obisk mednarodne lovske razstave v Berlinu. Izletniki si bodo lahko ogledali tudi Hamburg, Dresden in Prago. Prijave sprejema Zveza za tujski promet v Ljubljani v biljetarnici »Putnik« v Gajevi ulici, tel. 24-72 in ekspoziturah v Ljubljani v hotelu »Metropol«, na Bledu v Zdraviliškem domu, na Jesenicah na kolodvoru in v Kranju pri Turistoprometnem društvu oziroma Gremiju trgovcev.

Dva promenadna koncerta

Turistični odbor za Ljubljano priredi danes, dne 16. oktobra ob 19. promenadni koncert poleg gaislskega doma v Šiški. Igrala bo godba železničarskega glasbenega društva »Sloga« pod vodstvom kapelnika Svetla Herbertha.

Turistični odbor za Ljubljano priredi v nedeljo, dne 17. oktobra t. l. ob pol 12. promenadni koncert pred Narodnim domom. Igrala bo godba železničarskega glasbenega društva »Sloga« pod vodstvom kapelnika Svetla Herbertha.

Odkritje spomenika kralju Aleksandru I. na Rakeku

Razpored pri odkritju spomenika blagopok. viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju na Rakeku, dne 17. oktobra 1937, pred železniško postajo: 1. Od 12 do 12.30 sprejem častnih gostov, delegacij itd.; 2. Ob 12.30 sprejem kraljevega zastopnika; 3. Pevsko društvo »Sloga« Slovan na dan; 4. Pozdrav in nagovor predsednika odbora; 5. Slavnostni govor tajnika odbora; 6. Odkritje spomenika po predstniku odbora in izročitev v varstvo domačemu županu; 7. Godba dravske divizije: Bože pravde, častna četa; salva; 8. Pevsko društvo »Sloga«; Morje Adrijansko; 9. Polaganje vencev; 10. Mimohod: vojska in gasilstvo. Po mimohodu koncert godbe dravske divizije in ostalih godb ter pevskega društva »Sloga« na slavnostnem prostoru.

Vse oficijelne zastopnike bo sprejemal odbor na prostoru pri vходу k spomeniku. Šole, društva in deputacije naj bodo na slavnostnem prostoru najpozneje do 11.30, kjer jih razporedi reditelj. Praporci, polagatelji vencev in narodne noše imajo rezerviran prostor tik za spomenikom. Samo vozila, ki vozijo oficijelne zastopnike, privozijo do spomenika. Vsa ostala vozila zavijejo po spodnji cesti skozi vas na prostor za parkiranje (med gostilno Hladnik in trgovino Levstek & Oblak). Polagatelji vencev, v kolikor se še niso prijavili, naj to stori najpozneje do 10 ure na dan odkritja pismeno ali ustmeno pri odboru. Udeleženci naj se poslužijo nedeljske povratne karte in vlaka, ki odhaja iz Ljubljane ob 6.15, ali vlaka, ki odhaja iz Ljubljane ob 10. Poštna uprava je dovolila za dan odkritja rdeči poštni žig.

Vremensko poročilo

»Slovenskega doma«

Po stanju danes ob 7 zj.

Kraj	Barometer sko stanje	Temperatura v C°	Relativna vlaga v %	Oblačnost 0-10	Veter (smer, jakost)	Pada- vine m/m	Visla
Ljubljana	769.9	7.6 13.7	92	10	SW ₁	—	—
Maribor	769.2	7.0 14.0	90	10	mirno	—	—
Zagreb	765.9	7.0 14.0	90	8	N ₁	0.2	dež
Belgrad	765.8	4.0 14.0	95	7	mirno	—	—
Sarajevo	767.0	1.0 12.0	95	6	mirno	—	—
Skopje	764.6	7.0 13.0	70	10	mirno	—	—
Split	761.3	7.0 15.0	80	5	NNE ₃	—	—
Kumbor	763.7	11.0	—	50	8 NE ₃	—	—
Rab	—	—	—	—	—	—	—

Pripomba. Vremenska poročila od Belgrada naprej se nanašajo na prejšnji dan.

Vremenska napoved: Spremenljiva oblačnost, stalno vreme.

Splošne pripombe o poteku vremena v Ljubljani od včeraj do danes: Barometer še vedno narasča. Ves popoldan je bilo megleno, popoldan, zvečer in ponoči je prevladovalo oblačno vreme (erednji in visoki oblaki).

Euwe : Aliehin 3 : 2

Haag, 16. oktobra. o. Zadnjič je bilo javljeno, da bosta svetovna mojstra Euwe in Aliehin igrala svojo peto igro šele v nedeljo, in sicer v Rotterdamu. Igrala pa sta jo že včeraj in to v Haagu. Euwe je bil to pot bel. Kaže, da se njemu zdi damski gambit še vedno najbolj varen in mu daje tudi največ zgleodov za zmago, seveda, kadar igra sam začenja. Tako se je tudi topot odločil za damski gambit. Vendar je pa po običajnih začetnih potezah takoj začel s silnim, dobro preračunanim napadom, ki je Aliehinu kmalu prinesel precejšnje poslabšanje njegovih postojank. Igra se je končala z 41. potezo, ko se je Aliehin vdal. V tem boju za svetovno šahovsko prvenstvo tako sedaj zopet vodi Euwe s 3:2.

Policija rešeta

Ljubljana, 16. oktobra.

Davi je policija napravila racijo po ljubljanskih predmestjih, pri čemer je s prav posebno pozornostjo preiskala Bežigrad. Vsako jesen ponavljajoče se racije so nujno potrebne, ker se z mrazom začno seliti v Ljubljano plitvi vseh vrst. Tako se zbere v Ljubljani vsako jesen lepo število potepuhov in delomrznežev, ki upajo, da bodo v Ljubljani še najlažje preživeli. Današnja racija ni sicer odkrila nobenega hujšega grešnika, pač pa je policija našla nekaj starih znancev, ki so bili že večkrat izgnani iz Ljubljane. Sedaj čakajo pod ključem, dokler jih pod varnim spremstvom ne spravijo iz Ljubljane. Ker je pa navada železna srajca, bodo čez mesec dni najbrž že v drugič v gosteh pri svojih starih znajcih.

Nameščenci bodo zborovali

Ljubljana, 16. oktobra.

Naši nameščenci, organizirani v Društvu združenih zasebnih in trgovskih nameščenecv Slovenije, bodo imeli v nedeljo svoj redni letni občni zbor ob 10. dop. v Delavski zbornici v Ljubljani. To društvo je eno najmočnejših nameščenjskih organizacij. Saj ima deset podružnic, ki štejejo skupaj nad tisoč zavednih zasebnih, trgovskih in samoupravnih nameščenecv in nameščenk.

Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščenecv se v zadnjem času posebno bori za razširjenje pokojninskega zavarovanja nameščenecv na vso državo, za razširjenje pokojninskega zavarovanja pri Pokojninskem zavodu na vse trgovske sotrduknice, strojnike in zoboteknike, za uvedbo praznovanj nedelj v trgovinah po vseh mestih, za spopolnitev pokojninskega zavarovanja (znižanje starostne meje i. dr.), za povečanje šljajmarjevega doma, za šesturnik v pisarnah, za angleško soboto za vse zasebne nameščence, za novo ureditev poselnega zavarovanja nameščenecv, za novo ureditev službenega razmerja zavarovalnih uradnikov in drugo.

Naša želja je, da bi agila organizacija nameščenecv uspeła v vseh svojih zahtevah in se še krepkeje razmahnila po naši domovini.

KINO
UNION

Danes v soboto premiera veličastnega filma visoke pesmi prave ljubezni z Magdo Schneider in Svetislavom Petrovičem

Njena ljubezen - njena bol

(Frauenliebe - Frauenleid)

V filmu sodeluje dunajska Filharmonija.

Prva velika sadjarska razstava v Mariboru

Dne 23. t. m. bo odprta v Mariboru velika sadjarska prireditve, kakršne v povojnem času še ni bilo v Sloveniji. Imeli smo sicer že razne sadne razstave v Ljubljani, v Celju, v Ptuj, prav dobro uspele sadne sejme v Mariboru in nesešto majhnih razstav in ogledov po vsej Sloveniji, toda to so bile prireditve, bolj ali manj krajevnega značaja, ker niso mogle zajeti vse Slovenije.

Letošnja razstava, ki jo priredi »Sadjarsko in vrtnarsko društvo«, ne bo samo sadna, ampak v najširšem pomenu besede sadjarska razstava, ker bo obsegala prav vse veje tega obširnega drevesa, ki ga označuje splošni pojem sadjarstva, in ki velja dandanes za eno izmed glavnih panog kmetijstva.

Na tej razstavi ne bo zastopano torej samo sadje vseh sort, ki se dobe še sedaj v presnem, svežem stanju in rastejo pri nas, ampak udi vse, kar ima kakršnokoli zvezo s sadjem, z njega pridelovanjem in uporabo.

Videli bomo zlasti vsa sodobna orodja in sredstva, ki jih umno sadjarstvo ne more pogrešati in brez katerih je predelava lepega sadja nemogoča. Važen oddelek sadjarske razstave bodo dalje razni sodobni pripomočki za domačo uporabo sadja in izdelki iz njega. Radoučni sadjarji bodo našli na razstavi dovolj pobude v sliki in predmetih za napredek v pridelovanju sadja in njega koristni uporabi.

Drevničarji nam bodo pokazali svoje proizvode v vseh v sodobnem sadjarstvu običajnih

načinih in oblikah proizvodnje sadnega drevja. Nazorno bodo prikazani razvoj in uspehi Sadjarskega in vrtnarskega društva od njegovega začetka pred 17 leti do današnjega dne.

Sadni sejem bo, zlasti v tesni zvezi s sadjarstvom, vendar prireditve sama zase. Pokazati hoče, da sadja ne znamo v najboljši kakovosti samo pridelovati, ampak tudi za kupecjo tako pripraviti, kakor to zahteva svetovna sadna trgovina. Vsek nepristranski opazovalec se bo lahko prepričal, da se nam ni bati nobene tuje konkurence ne glede na kakovost prideika, ne glede na opremo. Na prodaj bo kolikor mogoče tipizirano in standardizirano blago.

Na sadno razstavo vabimo predvsem vsakogar, ki stremi za napredkom v sadjarstvu, zlasti vse podružnice SVD, da si ogledajo sadove svojega truda in prizadevanja, in sploh vse, ki se zanimajo za naše slovensko sadjarstvo in njegov razvoj v povojnem času oziroma od ustanovitve SVD.

Na sadnem sejmu bodo pa posebno dobrodošli sadni trgovci, zastopniki nabavljajnih zadrug, zavodov in sploh vsakdo, ki ima kakršnokoli zanimanje za letošnje sadno kupčijo.

Razstava in sadni sejem bosta trajala od dne 23. oktobra do 1. novembra.

Udeležencem razstave in sadnega sejma je dovoljena polovična voznina od 21. oktobra do 1. novembra.

Kulturni koledar

Mrak Ignacij

16. oktobra 1810 se je rodil v Hotavljah pri Poljanah misijonar Mrak Ignacij. Gimnazijo je študiral v Novem mestu in Ljubljani, kjer je dovršil tudi bogoslovje. L. 1845 je odšel v misijone. Leta 1868 ga je papež imenoval za Baragovega naslednika. Na vatikanskem koncilu je bil na strani manjšine. Umrl je 1901 v Marquetteu in napis na grobu v marquetteški stolnici ga imenuje zvestega sodelavca in naslednika Baragovega.

Ljubljana danes

Koledar

Danes, sobota, 16. oktobra: Gal, Gerard M. Jutri, nedelja, 17. oktobra: Margareta M.

Nočno službo imajo lekarni: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, mr. Ramor, Miklošičeva c. 20, in mr. Gartus, Moste.

STOIGA

Vesela glasbena komedija
Mali pomorščak
s priljubljenim malo SHIRLEY TEMPLE
Jutri ob pol 11. uri dopoldne predstava pri znižanih cenah

MATICA

Samo ob 16. in 19.15 uri nepozabni film iz življenja nezakonke matere v srcu današnje dobe!

Pota ljubezni

Irena Eichler
Ob 21.15 uri premiera ljubke in duhovite filmske drame o ljubezni

Razcveteli cvet

Danielle Darrieux
Jutri ob pol 11. uri dopoldne film „Pota ljubezni“ pri znižanih cenah.

UNION

Premiera!
veličastnega filma visoke pesmi prave ljubezni s Magdo Schneider in Svetislavom Petrovičem

Njena ljubezen - njena bol

(Frauenliebe - Frauenleid)
V filmu sodeluje dunajska Filharmonija.

PREDSTAVE OB 16.15.19.15.21.30.23.00.23.15.23.30.23.45.24.00.24.15.24.30.24.45.25.00.25.15.25.30.25.45.26.00.26.15.26.30.26.45.27.00.27.15.27.30.27.45.28.00.28.15.28.30.28.45.29.00.29.15.29.30.29.45.30.00.30.15.30.30.30.45.31.00.31.15.31.30.31.45.32.00.32.15.32.30.32.45.33.00.33.15.33.30.33.45.34.00.34.15.34.30.34.45.35.00.35.15.35.30.35.45.36.00.36.15.36.30.36.45.37.00.37.15.37.30.37.45.38.00.38.15.38.30.38.45.39.00.39.15.39.30.39.45.40.00.40.15.40.30.40.45.41.00.41.15.41.30.41.45.42.00.42.15.42.30.42.45.43.00.43.15.43.30.43.45.44.00.44.15.44.30.44.45.45.00.45.15.45.30.45.45.46.00.46.15.46.30.46.45.47.00.47.15.47.30.47.45.48.00.48.15.48.30.48.45.49.00.49.15.49.30.49.45.50.00.50.15.50.30.50.45.51.00.51.15.51.30.51.45.52.00.52.15.52.30.52.45.53.00.53.15.53.30.53.45.54.00.54.15.54.30.54.45.55.00.55.15.55.30.55.45.56.00.56.15.56.30.56.45.57.00.57.15.57.30.57.45.58.00.58.15.58.30.58.45.59.00.59.15.59.30.59.45.60.00.60.15.60.30.60.45.61.00.61.15.61.30.61.45.62.00.62.15.62.30.62.45.63.00.63.15.63.30.63.45.64.00.64.15.64.30.64.45.65.00.65.15.65.30.65.45.66.00.66.15.66.30.66.45.67.00.67.15.67.30.67.45.68.00.68.15.68.30.68.45.69.00.69.15.69.30.69.45.70.00.70.15.70.30.70.45.71.00.71.15.71.30.71.45.72.00.72.15.72.30.72.45.73.00.73.15.73.30.73.45.74.00.74.15.74.30.74.45.75.00.75.15.75.30.75.45.76.00.76.15.76.30.76.45.77.00.77.15.77.30.77.45.78.00.78.15.78.30.78.45.79.00.79.15.79.30.79.45.80.00.80.15.80.30.80.45.81.00.81.15.81.30.81.45.82.00.82.15.82.30.82.45.83.00.83.15.83.30.83.45.84.00.84.15.84.30.84.45.85.00.85.15.85.30.85.45.86.00.86.15.86.30.86.45.87.00.87.15.87.30.87.45.88.00.88.15.88.30.88.45.89.00.89.15.89.30.89.45.90.00.90.15.90.30.90.45.91.00.91.15.91.30.91.45.92.00.92.15.92.30.92.45.93.00.93.15.93.30.93.45.94.00.94.15.94.30.94.45.95.00.95.15.95.30.95.45.96.00.96.15.96.30.96.45.97.00.97.15.97.30.97.45.98.00.98.15.98.30.98.45.99.00.99.15.99.30.99.45.100.00.100.15.100.30.100.45.101.00.101.15.101.30.101.45.102.00.102.15.102.30.102.45.103.00.103.15.103.30.103.45.104.00.104.15.104.30.104.45.105.00.105.15.105.30.105.45.106.00.106.15.106.30.106.45.107.00.107.15.107.30.107.45.108.00.108.15.108.30.108.45.109.00.109.15.109.30.109.45.110.00.110.15.110.30.110.45.111.00.111.15.111.30.111.45.112.00.112.15.112.30.112.45.113.00.113.15.113.30.113.45.114.00.114.15.114.30.114.45.115.00.115.15.115.30.115.45.116.00.116.15.116.30.116.45.117.00.117.15.117.30.117.45.118.00.118.15.118.30.118.45.119.00.119.15.119.30.119.45.120.00.120.15.120.30.120.45.121.00.121.15.121.30.121.45.122.00.122.15.122.30.122.45.123.00.123.15.123.30.123.45.124.00.124.15.124.30.124.45.125.00.125.15.125.30.125.45.126.00.126.15.126.30.126.45.127.00.127.15.127.30.127.45.128.00.128.15.128.30.128.45.129.00.129.15.129.30.129.45.130.00.130.15.130.30.130.45.131.00.131.15.131.30.131.45.132.00.132.15.132.30.132.45.133.00.133.15.133.30.133.45.134.00.134.15.134.30.134.45.135.00.135.15.135.30.135.45.136.00.136.15.136.30.136.45.137.00.137.15.137.30.137.45.138.00.138.15.138.30.138.45.139.00.139.15.139.30.139.45.140.00.140.15.140.30.140.45.141.00.141.15.141.30.141.45.142.00.142.15.142.30.142.45.143.00.143.15.143.30.143.45.144.00.144.15.144.30.144.45.145.00.145.15.145.30.145.45.146.00.146.15.146.30.146.45.147.00.147.15.147.30.147.45.148.00.148.15.148.30.148.45.149.00.149.15.149.30.149.45.150.00.150.15.150.30.150.45.151.00.151.15.151.30.151.45.152.00.152.15.152.30.152.45.153.00.153.15.153.30.153.45.154.00.154.15.154.30.154.45.155.00.155.15.155.30.155.45.156.00.156.15.156.30.156.45.157.00.157.15.157.30.157.45.158.00.158.15.158.30.158.45.159.00.159.15.159.30.159.45.160.00.160.15.160.30.160.45.161.00.161.15.161.30.161.45.162.00.162.15.162.30.162.45.163.00.163.15.163.30.163.45.164.00.164.15.164.30.164.45.165.00.165.15.165.30.165.45.166.00.166.15.166.30.166.45.167.00.167.15.167.30.167.45.168.00.168.15.168.30.168.45.169.00.169.15.169.30.169.45.170.00.170.15.170.30.170.45.171.00.171.15.171.30.171.45.172.00.172.15.172.30.172.45.173.00.173.15.173.30.173.45.174.00.174.15.174.30.174.45.175.00.175.15.175.30.175.45.176.00.176.15.176.30.176.45.177.00.177.15.177.30.177.45.178.00.178.15.178.30.178.45.179.00.179.15.179.30.179.45.180.00.180.15.180.30.180.45.181.00.181.15.181.30.181.45.182.00.182.15.182.30.182.45.183.00.183.15.183.30.183.45.184.00.184.15.184.30.184.45.185.00.185.15.185.30.185.45.186.00.186.15.186.30.186.45.187.00.187.15.187.30.187.45.188.00.188.15.188.30.188.45.189.00.189.15.189.30.189.45.190.00.190.15.190.30.190.45.191.00.191.15.191.30.191.45.192.00.192.15.192.30.192.45.193.00.193.15.193.30.193.45.194.00.194.15.194.30.194.45.195.00.195.15.195.30.195.45.196.00.196.15.196.30.196.45.197.00.197.15.197.30.197.45.198.00.198.15.198.30.198.45.199.00.199.15.199.30.199.45.200.00.200.15.200.30.200.45.201.00.201.15.201.30.201.45.202.00.202.15.202.30.202.45.203.00.203.15.203.30.203.45.204.00.204.15.204.30.204.45.205.00.205.15.205.30.205.45.206.00.206.15.206.30.206.45.207.00.207.15.207.30.207.45.208.00.208.15.208.30.208.45.209.00.209.15.209.30.209.45.210.00.210.15.210.30.210.45.211.00.211.15.211.30.211.45.212.00.212.15.212.30.212.45.213.00.213.15.213.30.213.45.214.00.214.15.214.30.214.45.215.00.215.15.215.30.215.45.216.00.216.15.216.30.216.45.217.00.217.15.217.30.217.45.218.00.218.15.218.30.218.45.219.00.219.15.219.30.219.45.220.00.220.15.220.30.220.45.221.00.221.15.221.30.221.45.222.00.222.15.222.30.222.45.223.00.223.15.223.30.223.45.224.00.224.15.224.30.224.45.225.00.225.15.225.30.225.45.226.00.226.15.226.30.226.45.227.00.227.15.227.30.227.45.228.00.228.15.228.30.228.45.229.00.229.15.229.30.229.45.230.00.230.15.230.30.230.45.231.00.231.15.231.30.231.45.232.00.232.15.232.30.232.45.233.00.233.15.233.30.233.45.234.00.234.15.234.30.234.45.235.00.235.15.235.30.235.45.236.00.236.15.236.30.236.45.237.00.237.15.237.30.237.45.238.00.238.15.238.30.238.45.239.00.239.15.239.30.239.45.240.00.240.15.240.30.240.45.241.00.241.15.241.30.241.45.242.00.242.15.242.30.242.45.243.00.243.15.243.30.243.45.244.00.244.15.244.30.244.45.245.00.245.15.245.30.245.45.246.00.246.15.246.30.246.45.247.00.247.15.247.30.247.45.248.00.248.15.248.30.248.45.249.00.249.15.249.30.249.45.250.00.250.15.250.30.250.45.251.00.251.15.251.30.251.45.252.00.252.15.252.30.252.45.253.00.253.15.253.30.253.45.254.00.254.15.254.30.254.45.255.00.255.15.255.30.255.45.256.00.256.15.256.30.256.45.257.00.257.15.257.30.257.45.258.00.258.15.258.30.258.45.259.00.259.15.259.30.259.45.260.00.260.15.260.30.260.45.261.00.261.15.261.30.261.45.262.00.262.15.262.30.262.45.263.00.263.15.263.30.263.45.264.00.264.15.264.30.264.45.265.00.265.15.265.30.265.45.266.00.266.15.266.30.266.45.267.00.267.15.267.30.267.45.268.00.268.15.268.30.268.45.269.00.269.15.269.30.269.45.270.00.270.15.270.30.270.45.271.00.271.15.271.30.271.45.272.00.272.15.272.30.272.45.273.00.273.15.273.30.273.45.274.00.274.15.274.30.274.45.275.00.275.15.275.30.275.45.276.00.276.15.276.30.276.45.277.00.277.15.277.30.277.45.278.00.278.15.278.30.278.45.279.00.279.15.279.30.279.45.280.00.280.15.280.30.280.45.281.00.281.15.281.30.281.45.282.00.282.15.282.30.282.45.283.00.283.15.283.30.283.45.284.00.284.15.284.30.284.45.285.00.285.15.285.30.285.45.286.00.286.15.286.30.286.45.287.00.287.15.287.30.287.45.288.00.288.15.288.30.288.45.289.00.289.15.289.30.289.45.290.00.290.15.290.30.290.45.291.00.291.15.291.30.291.45.292.00.292.15.292.30.292.45.293.00.293.15.293.30.293.45.294.00.294.15.294.30.294.45.295.00.295.15.295.30.295.45.296.00.296.15.296.30.296.45.297.00.297.15.297.30.297.45.298.00.298.15.298.30.298.45.299.00.299.15.299.30.299.45.300.00.300.15.300.30.300.45.301.00.301.15.301.30.301.45.302.00.302.15.302.30.302.45.303.00.303.15.303.30.303.45.304.00.304.15.304.30.304.45.305.00.305.15.305.30.305.45.306.00.306.15.306.30.306.45.307.00.307.15.307.30.307.45.308.00.308.15.308.30.308.45.309.00.309.15.309.30.309.45.310.00.310.15.310.30.310.45.311.00.311.15.311.30.311.45.312.00.312.15.312.30.312.45.313.00.313.15.313.30.313.45.314.00.314.15.314.30.314.45.315.00.315.15.315.30.315.45.316.00.316.15.316.30.316.45.317.00.317.15.317.30.317.45.318.00.318.15.318.30.318.45.319.00.319.15.319.30.319.45.320.00.320.15.320.30.320.45.321.00.321.15.321.30.321.45.322.00.322.15.322.30.322.45.323.00.323.15.323.30.323.45.324.00.324.15.324.30.324.45.325.00.325.15.325.30.325.45.326.00.326.15.326.30.326.45.327.00.327.15.327.30.327.45.328.00.328.15.328.30.328.45.329.00.329.15.329.30.329.45.330.00.330.15.330.30.330.45.331.00.331.15.331.30.331.45.332.00.332.15.332.30.332.45.333.00.333.15.333.30.333.45.334.00.334.15.334.30.334.45.335.00.335.15.335.30.335.45.336.00.336.15.336.30.336.45.337.00.337.15.337.30.337.45.338.00.338.15.338.30.338.45.339.00.339.15.339.30.339.45.340.00.340.15.340.30.340.45.341.00.341.15.341.30.341.45.342.00.342.15.342.30.342.45.343.00.343.15.343.30.343.45.344.00.344.15.344.30.344.45.345.00.345.15.345.30.345.45.346.00.346.15.346.30.346.45.347.00.347.15.347.30.347.45.348.00.348.15.348.30.348.45.349.00.349.15.349.30.349.45.350.00.350.15.350.30.350.45.351.00.351.15.351.30.351.45.352.00.352.15.352.30.352.45.353.00.353.15.353.30.353.45.354.00.354.15.354.30.354.45.355.00.355.15.355.30.355.45.356.00.356.15.356.30.356.45.357.00.357.15.357.30.357.45.358.00.358.15.358.30.358.45.359.00.359.15.359.30.359.45.360.00.360.15.360.30.360.45.361.00.361.15.361.30.361.45.362.00.362.15.362.30.362.45.363.00.363.15.363.30.363.45.364.00.364.15.364.30.364.45.365.00.365.15.365.30.365.45.366.00.366.15.366.30.366.45.367.00.367.15.367.30.367.45.368.00.368.15.368.30.368.45.369.00.369.15.369.30.369.45.370.00.370.15.370.30.370.45.371.00.371.15.371.30.371.45.372.00.372.15.372.30.372.45.373.00.373.15.373.30.373.45.374.00.374.15.374.30.374.45.375.00.375.15.375.30.375.45.376.00.376.15.376.30.376.45.377.00.377.15.377.30.377.45.378.00.378.15.378.30.378.45.379.00.379.15.379.30.379.45.380.00.380.15.380.30.380.45.381.00.381.15.381.30.381.45.382.00.382.15.382.30.382.45.383.00.383.15.383.30.383.45.384.00.384.15.384.30.384.45.385.00.385.15.385.30.385.45.386.00.386.15.386.30.386.45.387.00.387.15.387.30.387.45.388.00.388.15.388.30.388.45.389.00.389.15.389.30.389.45.390.00.390.15.390.30.390.45.391.00.391.15.391.30.391.45.392.00.392.15.392.30.392.45.393.00.393.15.393.30.393.45.394.00.394.15.394.30.394.45.395.00.395.15.395.30.395.45.396.00.396.15.396.30.396.45.397.00.397.15.397.30.397.45.398.00.398.15.398.30.398.45.399.00.399.15.399.30.399.45.400.00.400.15.400.30.400.45.401.00.401.15.401.30.401.45.402.00.402.15.402.30.402.45.403.00.403.15.403.30.403.45.404.00.404.15.404.30.404.45.405.00.405.15.405.30.405.45.406.00.406.15.406.30.406.45.407.00.407.15.407.30.407.45.408.00.408.15.408.30.408.45.409.00.409.15.409.30.409.45.410.00.410.15.410.30.410.45.411.00.411.15.411.30.411.45.412.00.412.15.412.30.412.45.413.00.413.15.413.30.413.45.414.00.414.15.414.30.414.45.415.00.415.15.415.30.415.45.416.00.416.15.416.30.416.45.417.00.417.15.417.30.417.45.418.00.418.15.418.30.418.45.419.00.419.15.419.30.419.45.420.00.420.15.420.30.420.45.421.00.421.15.421.30.421.45.422.00.422.15.422.30.422.45.423.00.423.15.423.30.423.45.424.00.424.15.424.30.424.45.425.00.425.15.425.30.425.45.426.00.426.15.426.30.426.45.4

Anglija, kakršna je v resnici

Kadar slišimo govoriti o Angliji in Angležih, takoj mislimo na njihovo bogastvo, udobnost, hladno, dostojanstveno samozavest, na nekaj mogočnega in za nas, »ubog« Slovence, nedosegljivega, na nekaj višja in svojevrsna bitja, ki previdno, toda odločno hočejo vladati vsemu svetu, kateremu tudi v resnici že skoro vladajo.

Če pa si ogledamo Anglijo in njene skrivnostne prebivalce nekoliko pobliže, vidimo, da so navadni ljudje kakor drugi, da njihova ožja domovina nikakor ni višek napredka in izobrazbe, da so v mnogem še daleč za drugimi državami in tudi za nami Slovenci.

Skoro vse odločujoče osebnosti, posebno angleške industrije, lordi in siri, earli (orli) in peeri (piri), ki imajo v svojih rokah gospodarsko usodo svoje domovine in procvit njenega blagostanja, so samouki; ljudje, ki so se od zgodnje mladosti, od 10. ali 14. leta naprej, začeli mučiti po tovarnah, tiskarnah, rudnikih itd kot najnižji delavci, pa so se s svojo vztrajnostjo, strastjo do napredka in zboljšanja položaja povzpeli do najvišjih mest ne samo pri prvotnem podjetju, ampak v državi sploh. S tem nam kaj lepo kažejo, da

samo izobrazba in spričevala še ne pomeni o nič

že niso podprta z osebno delavnostjo, z neprestanim in neumornim teženjem dejanske izravitve svojih zmognosti. Z delom in samo z delom je mogoče kaj doseči, ne pa s praznim besedičenjem in brezkončnim prekanjem.

Res je seveda, da prostranost angleškega imperija zelo ugodno pospešuje osebno rast človeka, ki se mu hoče širokih obzorij svoje delavnosti, ker ima vsakdo več izgledov do popolnega razvoja svojih zmognosti v nepoznanem kraju, kjer ga ne opazujejo ostre oči nevedljivih tekmovalcev, kjer mu ne mečejo pod noge toliko polen, kot v domačem kraju, kjer so si »izobčenci« mnogo bliže kot kjerkoli, kjer vsak tujec zasije in se odloči iz gruč povprečnežev radi kakršnekolik izredne poteze svojega značaja ter naleti na nesebično odobravanje, podporo in pomoč pri tujih ljudeh. Vendar pa je tudi mnogo takih Angležev, ki so samo doma zrastle iz nič v mogočnike. Samo v edinstvi in skupni želji do napredka je moč države.

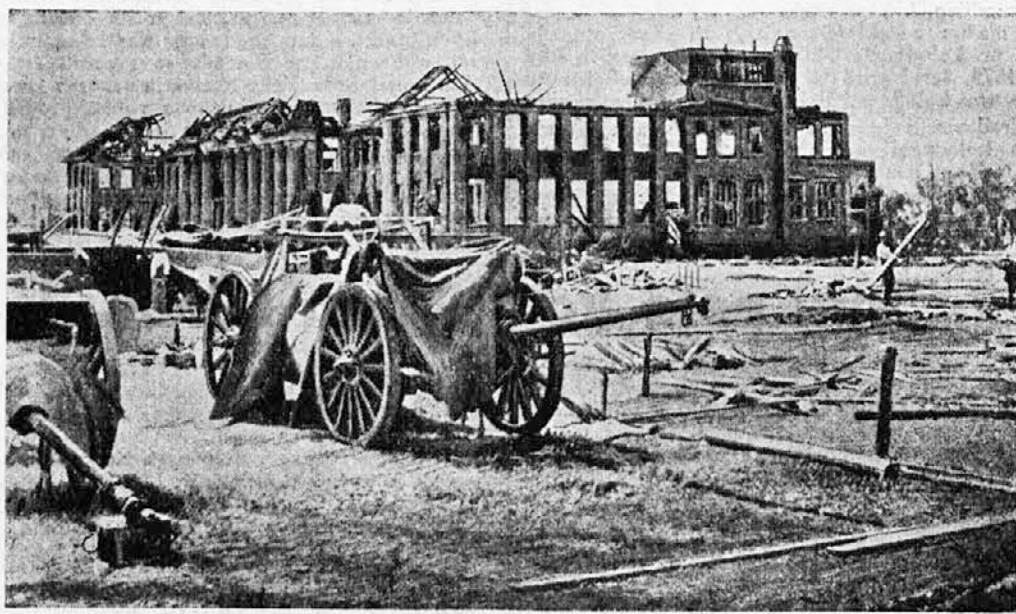
Kljub svojemu gospodarsko svetovno-vodilnemu mestu pa Anglija nikakor ni na prvem mestu glede svoje notranje ureditve. Vsakomur je znano, da so

Angleži veliki starokopitneži

Toda dokler se starokopitnost omeji samo na razne obrede na dvoru, po sodiščih, pri občinskih opravkih itd., ni še nič hudega. Hujše pa je n. pr., da imajo še sedaj zakon iz l. 1900, ki določa višino odškodnine delavcu, ki se ponesreči pri kakem podjetju. Tudi če

ostane za vedno nesposoben za delo, dobi beraško odpravnino v znesku, določenem v starem zakonu. Sploh je ves zakon o delavcih zastarel, brezobziren in krivičen; zoper njega se je začel šele sedaj ogorčeno boriti neki angleški tekdin.

Znano je dalje, da imajo na Angleškem že zelo starodavne rudnike. Tudi za rudarje, ki poleg mornarice predstavljajo najbolj cvetočo narodno industrijo, so do zadnjega kaj slabo skrbeli. Dočim imajo nemški, holandski, belgijski, francoski in drugi rudniki že desetletja ogromne udobne kopalnice s skupnimi ali ločenimi prbami, železne omarice ali drugačne naprave za spravljanje boljše in sušenja jamske obleke, so v Angliji do zadnjega hodili rudarji črni, mokri, blatni prav do doma, se morali doma umivati, preobleči in sušiti jamske cunje na veliko nejevoljo svojih žena ali družin. Šele sedaj so jim torej rudniki postavili najmodernejše kopalnice, kjer se lahko boljše umijejo, umiti, preoblečeni vračajo sveži in veseli domov. Ugotovili so, da so s tem delavci postali dostojnejši in boljše volje, kajti tudi v Angliji je rudarska govorica znana po svoji surovosti, brezobzirnosti in zabeljena z najostudnejšimi kleveticami. Nečloveško delo ubije v človeku vse človeško dostojanstvo, čistost, lepa obleka in občutek svežosti in zdravja pa mu ga zopet vsaj deloma vrne.

Ostanki nemško-kitajske visoke šole v Wusungu pri Šangaju, ki so jo bombardirala japonska letala

Električno uspanje

Skoro vsak, kdor je imel priliko priti pod kirurgov nož, ima najslabši spomin na grozen občutek uspanja z etrom ali kloroformom. Sedaj je pa neki zdravnik, dr. Jakovljevič, v ginekološkem zavodu v Leningradu iznašel nov način uspanja in neobčutljivosti z električnim tokom. Najprej so ga poskušali na zajcih; po več izpopolnitvah pa se je poizkus dobro obnesel tudi pri ljudeh. Prijetno električno gomanje počasi popolnoma omrtviči živčni sestav in te napravi neobčutljivega za vsako rezanje. Ko je operacija izvršena, prekinejo tok in ne čutiš nobenih neprijetnih posledic prejšnjega eteričnega uspanja.

Stavka 1000 judovskih študentov

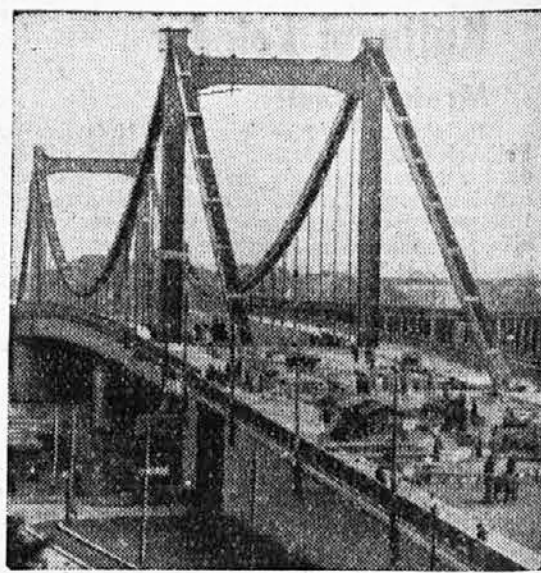
Na poljskih univerzah delajo raznim domačim akademskim društvom velike preglavice Judje, ki jih je na tamkajšnjih univerzah kljub strogim odredbam, naperjenim proti judovstvu, menda vedno več. Tudi Poljakom Judje niso nič kaj pri sreči in se zato na vse načine prizadevajo, kako bi jih popolnoma pritisnili v kot. Ker ne marajo imeti z njimi bog ve kaj opravka, so jim celo na univerzi odmerili ločene prostore, ko jih že ravno s poljskih univerz ne morejo kar tako vreči. Judovski študentje pa sedaj najodločnejše protestirajo proti tolikšnemu zapostavljanju in so začeli na varšavski univerzi slankati. Istočasno pa so zasedli tudi Judovski akadem-

Ugleden angleški pisatelj se zelo pritožuje tudi zoper neznošno stanje na angleških podeželskih sodiščih, kjer popolnoma nesposobni sodniki sodijo kakor se jim zdi. Po vsej Angliji zapro taki »zastopniki pravice« na tisoče ljudi letno po nedolžnem, ne da bi jim prisodili zato kako odškodnino, iste prestopke kaznujejo v vsakem kraju in pri različnih osebah različno itd.

Vendar pa je in ostane Anglija še nadalje prva moč na svetu, ker ima denar, ki je sveta vladar; vse druge »malenkosti« se ji radi tega spregledajo in vsak bo pač skušal posnemati dobre zglede mogočnika, da bo še sam postal tak.

47 ovac pod brzovlak

Dnevno časopisje poroča o najraznovrstnejših prometnih nesrečah doma in drugod po svetu, vendar o enaki, kakor se je pripetila včeraj na Madžarskem v bližini Tisze, menda še ni pisalo. Zgodila se je na železniški progi, ko je privozil z največjo hitrostjo brzovlak, namenjen proti Aradu. V trenutku, ko je prihrumel vlak, so pastirji ravno gnali čez progo veliko čredo ovac, ki jih ni bilo mogoče več pravočasno odgnati proč. Vlak je zavozil naravnost v sredo črede in strahovito razmrcvaril 47 ovac. Pri tem usodnem srečanju se je tudi lokomotiva tako zelo pokvarila, da so jo morali takoj zamenjati z drugo.

Novi most na Dunaju. Širok je 16,5 m in je stal 31 milijonov šilingov. Drag je bil!

Programi Radio Ljubljana

Sobota, 16. oktobra: 12 Plošča za ploščo, radio deli v venček nabrane vesele stvari! — 12.45 Vreme, poročila — 13. Cas, spored, obvestila — 13.15 Plošča za ploščo, radio deli v venček nabrane vesele stvari! — 14. Vreme — 15. Za delopusti (igra Radijski orkester) — 15.40 Pogovori s poslušalci — 19. Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura: Min. za telesno vzgojo — 19.50 Pregled zborov — 20. O zunanji politiki (g. ured. dr. Alojzij Kuhar) — 20.30 »Sredi dolinjskih gor« ... Pisan včer. Besedilo napisal Jože Dular. Sodelujejo člani rad. igr. družine, Akad. pevski kvintet in Kmečki trio. Vodi Savo Klemenčič. — 22. Cas, vreme, poročila, spored — 22.15 Koncert Radijskega orkestra.

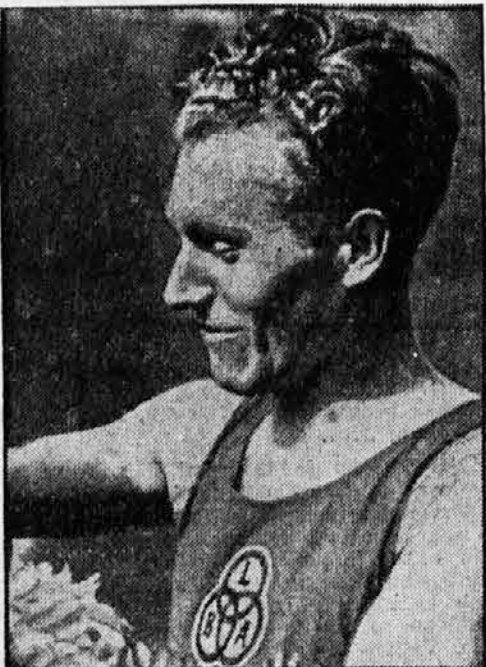
Nedelja, 17. oktobra: 8 Vesel nedeljski pozdrav (Odelek godbe »Sloga«) — 9. Cas, poročila, spored — 9.15 Jesenske idile (plošče) — 9.45 Verski govor (g. dr. Vilko Fajdiga) — 10. Prenos cerkvene glasbe iz stolne cerkve sv. Nikolaja v Ljubljani — 11. Otroška ura: Teta Marička kramlja in prepeva — 11.30 Koncert Radijskega orkestra — 12.30 Prenos koncerta spomenika kralju Aleksandru z Rakeka — nato prenos koncerta vojaške godbe in zborov »Sloga« — 13.45 Cas, vreme, poročila spored — 17. Kmet. ura: Vzmilenje povrtine (g. Jos. Strekelj) — 17.30 Pleši starih dni (plošče) — 18. A. Linhart: Zupanova Micka, veseloigra, izvajajo člani Nar. gled. v Ljubljani — 19. Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura: Descartes o Jugoslovanih (dr. D. Stojanovič) — 19.50 Slovenska ura: a) A. Hajdrihove pesmi poje Akademski pevski kvintet, b) Doba taborov na Goriškem (g. dr. Joža Lovrenčič) — 20.30 Koncert lahke glasbe, Sodelujejo: Ljubljanski šramel kvartet (gg. dr. Ivan Karlin, Milin Grosičar, Viktor Dežela, Vladimir Prinčič), g. Mirko Premelj in Radijski orkester — 22. Cas, vreme, poročila, spored — 22.15 Valčkova ura (igra Radijski ork.).

Drugi programi

Sobota, 16. oktobra: Belgrad I.: 20 Opera »Baron Trenk« — Belgrad II.: 7.15, 13.15, 19.15 in 23.15 Glasbeni program, 18.45 Risanski mozaič (B. Djurovič) — Zagreb: 20 Opera — Duna: 19.10 O filmu, 19.25 Peeter večerni koncert, 20.05 Klavir, 21. Stara dunajska gl. 22.30 Sramel — Budimpešta: 19. Operni orkester — Trst-Milan: 17.15 Plesna glasba, 21. Orkestralni koncert, 22. Muzična glasba, 22.30 Zbor — Rim-Bari: 21. Opereta »Zingarese« — Praga: 19.30 Ljudski koncert — Varšava: 20. Pleši in pesmi, 21. Jan Kiepura poje — Berlin: 19.10 Kvintet, 20. Klasična plesna glasba, 21. Pihala — Hamburg: 20.10 Spevoigra »Tri male gospodične« — Bratislava: 20. Valček večer — Lipsko: 20. Slušna prireditel »Sončna dežela Jugoslavija« — Beromünster: 19.55 Narodne pesmi, 21.15 Igra »Gledališče na vasi«.

Zmaga tehnike v Indiji.

Belgijski športnik Mostert, ki je postavil nekaj novih rekordov v teku na srednje dolge proge

M. Jacoby - R. Leigh:

Poročnik indijske brigade

»Elza, moral sem vas videti ... Saj veste, zakaj. Saj veste ... Rad vas imam.«

»Perry ...«

Dekle ga je karajoče pogledalo in solze so ji zalile oči. Vedela je, da ji bo govoril o svojih čustvih, toda ni pričakovala, da bo do tega razgovora prišlo tako nepričakovano in kar na lepem.

Toda Perry je, kakor njegov brat, rad govoril naravnost o vsem, kar mu je ležalo na duši in je sovražil vsako cincanje. Ko se je odločil, da bo dekletu priznal svojo ljubezen, ni mogel več skrivati svojih čustev.

»Saj sva oba, vi in jaz, poskušala, da bi bila obzirna do Geoffreyja in nisva govorila o svoji ljubezni, todaj zdaj, ko se on vrača ... se morava odločiti tudi midva! Elizabeta, ali me imate radi?«

Elizabeta je za trenutek sklonila glavo. Čutila je tako tesnobo, na ni mogla izgovoriti niti besede. V duši so se ji bojevala nasprotujoča si čustva: čutila je, da ima rada tega mladega človeka, ki je zdaj čakal njenega odgovora, hkrati pa se je bala Geoffreyja, bala se je njegove bolečine, ki mu jo bo prizadela, če se mu izneveri ...

V njenih velikih temnih očeh so se blestele solze, ko je nazadnje vzdignila glavo in pogledala Perryju naravnost v oči:

»Perry! Prizadevala sem si, da bi vas ne imela rada, toda ...«

»Vedel sem! Čez obraz mu je zletel srečen smehljaj. Bil je za trenutek tako vesel, da se je komaj obvladal.

»Toda zaročena sem z Geoffreyjem!« je zašepetala s slabotnim glasom.

»Moram mu povedati vse, takoj ko pride!« je dejal Perry.

»To se pravi, moram mu povedati vse, ker sem za vse to od-

govoren in se odgovornosti ne bojim. In vem, da nama ne bo stal na poti, ko bo izvedel, da se imava rada.«

»Toda, kaj bo, če ne bi pristal na to?«

»Bo, bo! Razumel naju bo ... Poznam ga ...«

»Perry, bojim se ...«

In stopila je čisto blizu njega, kakor da prosi njegove pomoči. »Nikakor bi ga ne mogla žaliti ali da bi mu prizadela kakršnokoli bolečino ... Perry, zakaj vas nisem že prej spoznala ...«

»Draga, pomirite se! Saj se nimate ničesar bati ... Govoril bom z Geoffreyjem in vem, da naju bo razumel.«

Elizabeta se je zdržnila, kakor da se je prebudila iz globokega sna. Zdaj je bila mirnejša. Čutila je, da je našla srečo in ni zdaj nič več mislila na Geoffreyja. Kakor vsaka ženska, je bila tudi ona sebična: niti pomislila ni na bolečino, ki jo bo povzročila svojemu zaročencu. Zdaj se sploh ni spomnila nanj. Kakor po čudežu so ji izginile vse črne misli in vse temne slutnje.

Ko je spet pogledala Perryja, se je nasmehnila:

»Zdaj moram iti. Ne, nikjer me ne spremljaj,« je dejala, ko je videla, da se mladi Vickers pripravlja, da bi šel z njo. »Pojdem sama ... peš. Šla bom po mestu, da se malo sprehodim. Rada bi bila sama. Nocoj pa ... se bova videla na plesu pri guvernerju?«

»Da, prišel bom tja.«

Trdno ji je stisnil roko, kakor da hoče, naj se njegova moč prelije vanjo, da ne bi začela omahovati, da se ne bi premislila in oslabela.

Poljubil ji je roko, potem pa se naglo okrenil in odšel po drugem drevoredu.

Elizabeta Campbelllova je krenila proti četrti domačinov.

Ni se bala teh ulic, po katerih je bilo le redkokdaj videti kakega Angleža. Uživala je v tem, da je sama hodila po teh ulicah, ki so bile polne luči, pisanih barv in življenja, kjer je vedno, podnevi in ponoči, šumelo in brnelo kakor v čebelnjaku. Gledala je tuje, temnopolte obraze, moške, ženske, otroke, ki so vsi nosili bremena, ki so bila zanje pogosto pretežka. Ljubila je te potrpežljive ljudi in nikakor ni mogla razumeti, da bi ti ljudje mogli biti okrutni, kakor je to včasih slišala. Dekle, ki je do pred dvema letoma skozi živelo v mestu, je čutilo neko posebno veselje, ko je gledalo te ljudi v belih burnosih, kako nosijo na svojih močnih ramah vreče in košare polne sadja. To je bil njen prvi stik s tem stvarnim, tujim življenjem.

Čez kako uro se je vrnila domov in takoj odšla v svojo sobo, da bi se odpočila. Bila je trudna in srečna. Danes ni vročine prav nič čutila.

Sedla je v naslanjač. Oči so se ji sklepale. Po dolgem času je danes spet mislila na svojo mater ...

Vickersa premeste v Kalkuto.

Brž ko se je odprava vrnila v Chukoti, je sir Harcourt odšel k poveljniku trdnjave, polkovniku Woodwardu, se poslovil od njega ter zahteval vojaško spremstvo, potem pa je takoj krenil v Kalkuto.

Geoffrey Vickers je zatem odšel k poveljniku, da bi mu poročal o poti. Po začetnih predpisanih vojaških formalnostih ga je polkovnik povabil, naj sede.

Woodward je bil že starejši človek pri kakih šestdesetih letih, sivih brk. Bil je deset let poveljnik v tej trdnjavi.

»Vickers, prav zdajle je bil pri meni sir Harcourt in mi na kratko poročal, da njegova pot ni imela uspeha. Zdi se mi pa, da ne verjamem, da bi grozila zaradi tega kaka nevarnost. Zato bi rad, da bi mi tudi vi povedali, kakšne vtise ste dobili med obiskom pri kanu.«

»Povedal vam bom čisto odkritosrčno: nisem tega mišljenja kakor sir Harcourt. Surat kan je besen, ker mu je naša vlada ustavila letno rento, katero je dobival njegov oče. Maščeval se bo in pripravljeni moramo biti na upor suristanskih rodov.«